

Ters Konumda Gömülü Olan Mandibuler Üçüncü Molar Diş: Bir Olgu Raporu

Inverted Impacted Mandibular Third Molar: A Case Report

Şeref EZİRGANLI*, İsa KARA**, H. Hüseyin KÖŞGER***

Özet

Dişlerin ters konumda gömülü kalması nadir rastlanan bir durumdur. Mandibuler üçüncü molar dişler en sık gömülü kalan dişler olmakla birlikte, rapor edilen ters konumda gömülü kalmış üçüncü molar diş olgularının sayısı çok azdır. Bu olgu sunumunda, gömülü ve ters konumda olan mandibuler üçüncü molar dişe sahip 57 yaşında erkek bir hasta sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ters konumda, gömülü diş, mandibuler üçüncü molar

Abstract

Inverted impaction of teeth is a rare condition. Mandibular third molar is the most common tooth to be impacted. There are a very few number of inverted and impacted third molar has been reported in the literature. In this case report, a 57 year old male patient who has impacted and inverted mandibular third molar was presented.

Key Words: Inverted, impacted teeth, mandibular third molar

* Araştırma Görevlisi Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi AD.

** Dr. Dt. Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi AD.

*** Yrd. Doç. Dr. Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi AD.

Giriş

Gömülü diş, "sürmesi gereken zamanda dental arkta normal yerinde süremeyen dişler" için kullanılan bir terimdir. Dişlerin gömülü kalmalarında, çeşitli lokal ve sistemik durumlar rol oynar. Çene darlığı, kemik yapıdaki ve yumuşak dokudaki yoğunluk, çevre mukozanın uzun süreli kronik iltihabı, komşu dişlerin yaptığı basınç, persiste süt dişleri, süt dişlerinin erken kaybı, kemikteki inflamatuvar değişiklikler, odontojenik kist ve tümörler gibi lokal nedenler ve kalıtım, anemi, raşitizm, konjenital sifiliz, tüberküloz ve endokrin bozukluklar (hipotiroidizm) gibi sistemik sebepler ile dudak damak yarıkları, Down sendromu, kleidokraniyal displazi gibi sendromlar dişlerin gömülü kalmalarının sebepleri arasındadır^{1,2}.

Gömülü dişler çoğunlukla daimi dentisyonda görülürler³. Gömülü kalma oranı en yüksek olan dişler mandibuler üçüncü molar dişlerdir. Gömülü kalma pozisyonu horizontal, vertikal, mezioanguler, distoanguler, bukkolingual veya ters yönde (inverted) olabilir. Dişin ters konumda sürmesi çok nadir görülen bir durumdur ve literatürde rapor edilmiş gömülü ve ters konumda üçüncü molar diş vakası sayısı çok azdır^{4,5}.

Bu makalede, nadir rastlanan ters konumda gömülü kalmış mandibuler üçüncü molar diş vakası sunulmaktadır.

Olgu

Sol üst kanin dişi eksikliği şikayetiyle, Cumhuriyet Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ne başvuran 57 yaşındaki erkek hastanın yapılan radyolojik muayenesi sonucu, sağ mandibuler yirmi yaş dişinin ters konumda gömülü olduğu görüldü (Resim 1). Hastanın anamnezinde, dört yıl önce açık kalp ameliyatı geçirdiği, hipertansiyon ve diyabet hastası olduğu öğrenildi. Ayrıca yapılan fizik muayenede, hastanın görünümünde herhangi bir anomali saptanmadı. Hastanın yaşı ve sistemik durumu, dişin lokalizasyonunun zorluğu ve

Resim 1: Hastanın panoramik görüntüsü.

ameliyat sonrası oluşabilecek komplikasyonlar (anestezi, parestezi gibi) birlikte değerlendirildiğinde; hasta bu dişle ilgili bir şikayetinin de mevcut olmaması sebebiyle, dişin cerrahi çekimini kabul etmedi. Hastaya periyodik olarak kontrollere gelmesi ve röntgen takibi yapılması önerildi.

Tartışma

Diş germinin gelişiminden önce odontojenik epitelin proliferasyonu nadir olduğundan dolayı, hem maksilada hem de mandibulada üçüncü molar dişler normal lokalizasyonlarından farklı yerde gelişebilirler⁶. Üçüncü molar dişlerin diğer dişlere oranla daha fazla gömülü kalmaları süren en son diş olmalarına ve yeterli yer kalmamasına bağlanmaktadır².

Schersten ve ark.⁷ mandibuler 3.molar dişlerin en çok mezioanguler pozisyonda, daha sonra sırasıyla vertikal, horizontal ve distoanguler pozisyonda görüldüklerini bildirmişlerdir. Krammer ve Williams⁸ ise, üçüncü molar dişlerde en fazla vertikal konum izlendiğini bildirmişlerdir. Yazıcı ve ark.² yaptıkları retrospektif çalışmalarında, 888 adet alt 3.molar dişte en fazla vertikal, daha sonra sırası ile mezioanguler, horizontal, distoanguler ve bukkolingual pozisyonda gömülülük tespit etmişlerdir. Meral ve ark.⁹ gömülü 3. molar diş cerrahi çekim endikasyonu konulan 300 hastayı kapsayan çalışmalarının sonucunda ise; hastaların 139'unda (%46,2) vertikal, 85'inde (%28,4) mezioanguler, 43'ünde (%14,4) horizontal, 33'ünde distoanguler (%11) pozisyonda gömülü diş saptamalarına rağmen, hiç birinde ters konumda diş saptamamışlardır.

Yaptığımız literatür taraması sonucu, rapor edilen ters konumda diş vaka sayısının çok az olduğunu gördük⁵. Radyolojik muayene bu tür dişlerin belirlenmesinde ve diğer anatomik yapılarla ilişkilerinin incelenmesinde büyük rol oynamaktadır.

Gömülü üçüncü molar dişlerin çekimi en sık yapılan cerrahi işlem olmasına rağmen, bazı araştırmacılar semptomsuz veya herhangi bir patolojiyle ilişkili olmayan dişlerin çekimi konusunda şüpheli yaklaşır¹⁰. Ters konumda gömülü kalmış bir dişin çıkartılması, dişin pozisyonu itibarıyla diğer pozisyonlarda gömülü kalmış bir dişin çıkartılmasından daha komplikedir^{5,11}. Kemikte tamamen gömülü kaldıklarından dolayı cerrahi işlem sırasında kemik kaybı fazla olabilir. Dişin cerrahi olarak çıkartılması sırasında veya sonrasında oluşabilecek komplikasyonlar göz önünde bulundurulurken, ameliyattan önce hastaya anlatılması gerekmektedir. Klinik ve radyografik muayene sonucunda ileride

komplikasyona yol açacağı düşünülen dişlerin çekimine karar verilmektedir¹². Bizim vakamızda ise; ters konumda gömülü kalan diş, hastada bugüne kadar herhangi bir semptom oluşturmamıştı. Hastanın yaşı, sistemik du-

rumu ve hastanın cerrahi operasyonu kabul etmemesi de göz önünde bulundurularak, dişin cerrahi olarak çekimi yapılmadı. Hastaya periyodik olarak kontrollere gelmesi tavsiye edildi.

Kaynaklar

1. Zeitler DL. Management of Impacted Teeth Other than Third Molars. in: Miloro M, Ghali GE, Larsen PE, Waite PD, editors. Peterson's Principles of Oral and Maxillofacial Surgery. 2 ed. Hamilton, BC Decker Inc, 2004, 131-137.
2. Yazıcı S., Kökden A., Tank A. Gömülü dişler üzerine retrospektif bir çalışma. Cumhuriyet Diş Hek Fak Derg. 5 (2): 103-105, 2002.
3. Kapur A., Goyal A., Jaffri S. Management of inverted impacted primary incisors: an unusual case. J. Indian Soc Pedod Prevent Dent. 26 (1): 26-28, 2008.
4. Shashikiran ND., Kumar NC., Reddy VVS. Unusual presentation of inverted impacted premolars as a result of dentigerous cyst: a case report. J. Indian Soc Pedod Prev Dent. 24 (2): 97-99, 2006.
5. Pai V., Kundabala M., Sequeira PS., Rao A. Inverted and impacted maxillary and mandibular 3rd molars; a very rare case. J. Oral Health Comm Dent. 2 (1): 8-9, 2008.
6. Held HW. Inverted maxillary molar. J. Dent Radiogr Photogr. 52 (4): 87, 1979.
7. Schersten E., Lysell L., Rohlin M. Prevalence of impacted third molars in dental students. Swed Dent J. 13 (1-2): 7-13, 1989.
8. Kramer RM., Williams AC. The incidence of impacted teeth. a survey at Harlem hospital. Oral Surg Oral Med Oral Pathol. 29 (2): 237-241, 1970.
9. Meral G., Saysel M., Ökten S. Gömülü yirmi yaş dişlerinin cerrahi çekimi: Hasta profili ve preoperatif parametreler. Hacettepe Diş Hek Fak Derg. 29 (4): 56-61, 2005.
10. Chu FCS., Li TKL., Lui VKB., Newsome PRH., Chow RLK., Cheung LK. Prevalence of impacted teeth and associated pathologies- a radiographic study of the Hong Kong Chinese population. Hong Kong Med. J. 9 (3): 158-163, 2003.
11. AlShamrani SM. Inverted and impacted maxillary third molar. Report of two cases. Odontostomatol Trop. 24 (94): 15-17, 2001.
12. Rajab LD., Hamdan MAM. Supernumerary teeth: review of the literature and a survey of 152 cases. Int. J. Pediatr Dent. 12: 244-254, 2002.

Yazışma Adresi:

Dt. Şeref EZİRGANLI
Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi AD.
58140 SIVAS
Tel: 0 346 219 1010-2756 • Faks: 0 346 219 1237
E-posta: seref.ezirganli@gmail.com